

T.C.
KASTAMONU VALİLİĞİ
Mahalli Çevre Kurulu

KARAR NO : 2025/102
TOPLANTI TARİHİ : 31.01.2025

KARAR

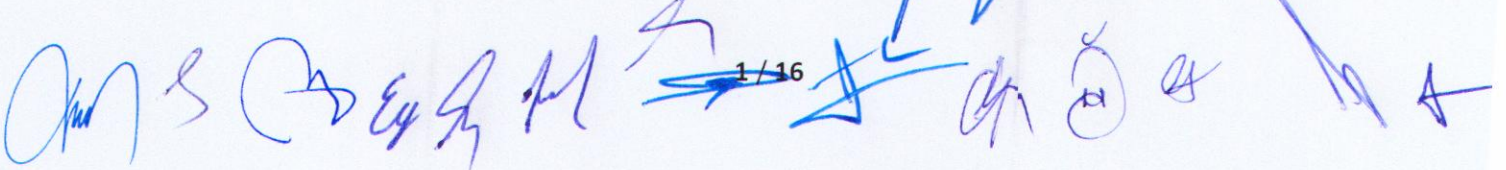
İl Mahalli Çevre Kurulu, 31.01.2025 tarihinde Vali Yardımcısı Aydın ERGÜN Başkanlığında Valilik Toplantı Salonunda toplanmış, gündemdeki konular görüşülerek aşağıdaki kararlar alınmıştır.

1-25.01.2017 tarihli ve 29959 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliğinin; **Atık bertarafında mali yükümlülük** başlıklı 24. maddesinin (2) bendinde “Bu Yönetmelik hükümlerine uygun olmak şartıyla, toplama, taşıma, sterilizasyon ve bertaraf harcamalarına esas olacak tıbbi atık bertaraf ücreti, her yıl tıbbi atığın olduğu ilin mahalli çevre kurulu tarafından tespit ve ilan edilerek Bakanlığa bildirilir. Tıbbi atık bertaraf ücretinin tespitinde, oluşan atığın gideceği sterilizasyon ve/veya bertaraf tesisine taşıma mesafesi ile sterilizasyon ve/veya bertaraf maliyetleri göz önüne alınır.” **Tıbbi atıkların yakılması** başlıklı 20. maddesinin (1) bendinde “Tıbbi atıklar yakılarak bertaraf edilebilir. Herhangi bir kimyasalla muamele görmüş patolojik atıkların yakılarak bertaraf edilmesi zorunludur.” hükümleri yer almaktadır.

Bu hükümler gereğince;

- İl sınırları içerisinde, anılan yönetmeliğin Ek-1 Listesinde yer alan Tıbbi Atık Üreticileri tarafından ilimiz sterilizasyon tesisine gönderilecek olan tıbbi atıkların, toplama, taşıma ve sterilizasyon işlemine tabi tutularak bertaraf ücretinin maliyet hesabına göre **2025 yılı için; Tıbbi Atık Bertaraf Ücretinin 27,45 TL/kg (KDV Hariç)**, ayda **10 kg ve altında** Tıbbi Atık üretenlerin bertaraf ücreti aylık **284,38 TL/ay (KDV Hariç)** (Aile Sağlığı Merkezleri, Toplum Sağlığı Merkezleri ve atık üreticilerinin atık üretmeyip atık teslim etmediği aylar hariç) ve **10 kg üzerinde** Tıbbi Atık üretenler ürettikleri her kilogram atık başına **27,45 TL/kg (KDV Hariç)** (Aile Sağlığı Merkezleri ve Toplum Sağlığı Merkezleri Hariç) **ilave bertaraf ücreti olarak belirlenmesine,**
- İl sınırları içerisinde, anılan yönetmeliğin Ek-1 Listesinde yer alan Tıbbi Atık Üreticilerinde oluşan ve yakma yöntemi ile bertaraf edilmesi gereken herhangi bir kimyasalla muamele görmüş patolojik atıkların toplama, taşıma ve yakılarak bertaraf ücretinin maliyet hesabına göre **2025 yılı için 60,17 TL/Kg+KDV** olarak belirlenmesine, herhangi bir kimyasalla muamele görmüş patolojik atıkların **geçici faaliyet belgesi/çevre lisansına** sahip yakma tesislerinde bertaraf edilmesine,
- Yukarıda belirtilen ücretlerin **01.01.2025-31.12.2025** tarihleri arasında geçerli olmasına,

Katılanların oy birliği ile karar verilmiştir.

1/16

2- A. KIŞ SEZONUNDA UYGULANACAK YAKIT PROGRAMI

AMAÇ VE KAPSAM:

Bu Karar; Kastamonu İli sınırları içerisinde hava kirliliğinin önlenmesi ve hava kalitesinin korunması amacıyla; sanayi kuruluşları, ticari işletmeler, meskenler ile kamu kurum ve kuruluşlarında kullanılacak ısınma maksatlı yakıtların kalite kriterleri, bu yakıtları yakan yakma sistemlerinin özellikleri ve işletilme esasları ile hava kirliliğinin önlenmesine yönelik alınacak tedbirleri ve uyulacak kuralları, aksi durumlarda uygulanacak müeyyideleri kapsamaktadır.

A.1. YAKITLAR

A.1.a. Isınma Amaçlı Kullanılacak Yerli Yakıtlar

(1) Mülga Çevre ve Orman Bakanlığının (2010/14) sayılı Genelgesine göre **İl Merkezinde** kış sezonunda kullanılacak yerli katı yakıtlarda;

İl Merkezinde Kullanılacak Yerli Kömürlerin Özellikleri:

Yerli Kömürlerin Özellikleri	Sınırlar
Toplam Kükürt (kuru bazda)	En çok % 2
Alt Isıl Değer (kuru bazda)	En az 4800 Kcal/kg (-200 tolerans)
Toplam Nem (orijinalde)	En çok %25
Kül (kuru bazda)	En çok %25
Boyut* (satışa sunulan)	18-150 mm (18 mm altı ve 150 mm üstü için en çok % 10 tolerans)

* Mekanik beslemeli yakma tesisleri için kömür boyutu 10-18 mm. olabilir.

(2) Mülga Çevre ve Orman Bakanlığının (2010/14) sayılı Genelgesine göre kış sezonunda **İlçelerde** kullanılacak yerli katı yakıtlarda;

İlçelerde Kullanılacak Yerli Kömür Özellikleri:

Yerli Kömürlerin Özellikleri	Sınırlar
Toplam Kükürt (kuru bazda)**	En çok % 2,3
Alt Isıl Değer (kuru bazda)**	En az 4200 Kcal/kg (-200 tolerans)
Toplam Nem (orijinalde)	En çok %30
Kül (kuru bazda)	En çok %30
Boyut *(satışa sunulan)	18-150 mm (18 mm altı ve 150 mm üstü için en çok % 10 tolerans)

* Mekanik beslemeli yakma tesisleri için kömür boyutu 10-18 mm. olabilir.

** Alt Isıl Değeri (kuru bazda) en az 5000 kcal/kg (-500 tolerans) yanabilir kükürt (kuru bazda) oranı en çok yüzde bir buçuk (%1.5) ve diğer özellikleri bu Tablo'da belirtilen özellikleri sağlayan yerli kömürler mevcut soba ve kazanlarda yakıldığında bacadan atılan kükürt dioksit konsantrasyonu, bu Tablo'da özellikleri belirlenen kömürün mevcut soba ve kazanlarda yakılmasında bacadan atılan kükürt dioksit konsantrasyonu eşdeğerini aşmadığı akredite olmuş veya Bakanlıkça uygun görülen laboratuvarlar tarafından belgelenmesi halinde bu Yönetmeliğin 28 inci maddesine göre sınır, değerlerin aşılmadığı (II.Grup) il ve ilçelerde ısınma amacıyla kullanılabilir.

(3) Mülga Çevre ve Orman Bakanlığının (2010/14) sayılı Genelgesine göre İlimiz **Köylerde** kış sezonlarında kullanılacak yerli katı yakıtlarda;

Köylerde Kullanılacak Yerli Kömürlerin Özellikleri:

Yerli Kömürlerin Özellikleri	Sınırlar
Toplam Kükürt (kuru bazda)	En çok % 2,5
Alt Isıl Değer (kuru bazda)	En az 3400 Kcal/kg (-200 tolerans)
Boyut *(satışa sunulan)	18-150 mm (18 mm altı ve 150 mm üstü için en çok % 10 tolerans)

* Mekanik beslemeli yakma tesisleri için kömür boyutu en az 10-18 mm olabilir.

A.1.b. Isınma Amaçlı Kullanılacak İthal Katı Yakıtlar

Mülga Çevre ve Orman Bakanlığının (2010/14) sayılı Genelgesine göre **İl Merkez ve İlçelerinde** kullanılacak ithal katı yakıtlarda;

Isınma Amaçlı İthal Taş ve Linyit Kömürünün Özellikleri ve Sınırları:

Özellikler	Sınırlar
Toplam Kükürt (kuru bazda)	En çok. % 0,9 (+0,1 tolerans)
Alt Isıl Değer (kuru bazda)	En az 6400 Kcal/kg (- 200 tolerans)
Uçucu Madde (kuru bazda)	% 12-31 (+2 tolerans)
Toplam Nem (orijinalde)	En çok % 10 (+1 tolerans)
Kül (kuru bazda)	En çok %16 (+2 tolerans)
Boyut* (satışa sunulan)	18-150 mm (en çok $\pm$ % 10 tolerans)

* Mekanik beslemeli yakma tesisleri için kömür boyutu en az 10-18 mm olabilir.

A.1.c. Sanayi Amaçlı Kullanılacak Yerli Yakıtlar

Özellikler	Sınırlar
Toplam Kükürt (kuru bazda)	Emisyon iznine tabii tesislerin baca gazında *SKHKKY'de belirtilen sınır değerlerin sağlanması koşuluyla;
Alt Isıl Değer (kuru bazda)	
Uçucu Madde (kuru bazda)	
Boyut* (satışa sunulan)	Tozumu önleyici her türlü tedbirin alınması koşuluyla boyut ve torba kısıtlaması yok

* SKHKKY: Sanayi Kaynaklı Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği

A.1.d. Sanayi Amaçlı Kullanılacak İthal Yakıtlar

Özellikler	Sınırlar
Toplam Kükürt (kuru bazda)	En çok. % 1 (+0,1 tolerans)
Alt Isıl Değer (kuru bazda)	En az 6500 kcal/kg (-500 tolerans)
Uçucu Madde (kuru bazda)	%36 (+1 tolerans)
Boyut* (satışa sunulan)	0-50 mm

A.1.e. Briket Kömürler

Isınmadan Kaynaklı Hava Kirliliğinin Kontrolü (IKHKK) Yönetmeliğinin 5. maddesinin (a) bendinin (1) ve (2) numaralı alt bentlerinde belirtilen (taş kömürü, taş kömürü briketi, taş kömürü koku, linyit kömürü, linyit kömür briketi, briket kömürü) TSE 12055'de belirtilen özellikleri sağlar.

Özellik	Sınıf 1	Sınıf 2
Alt Isıl Değeri ¹ (kcal/kg), en az	5000	4000
Baca Gazına Geçen Kükürt Oranı (%), m/m, en fazla	0,8	1,0
Düşme Sağlamlığı (%), m/m, en az	90	80
Aşınma Sağlamlığı (%), m/m, en az	75	65
Kırılma Sağlamlığı		
Yastık veya Yumurta Şeklindeki Briketlerde (Kgf), en az	80	60
Tabanı Düzgün Geometrik Şekilli Briketlerde (Kg/cm ²), en az	130	100
Suya Dayanım ² (%), en az	70	70
Isıl Verimi (%), en az	75	75
Duman Emisyon Oranı (g/kg), en fazla	8	12

1) Bu özellik orijinal (satışa sunulan) briket bazındadır.

2) Su geçirmeyen torbalar içerisinde satılan briketlerde bu özellik aranmaz.

TSE 12055'de verilen özellikleri sağlayan briket kömürleri-tüm il ve ilçelerde torbalı olarak satılabilir ve kullanılabilir. Bu kömürün Üreticileri, Satış İzin Belgesi almak için ürettikleri kömürün ilgili standarda uygunluğunu belgelemek zorundadırlar. İlçe Merkezleri ile Köylerde biokütlelerden elde edilen briketlerin analiz sonuçları, yönetmelik değerlerine göre Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü tarafından değerlendirilerek ilgili İlçe veya Köylerde kullanılıp kullanılmayacağına karar verilir.

A.1.f. Sıvı Yakıtlar

IKHKK Yönetmeliğinin (Değişik: RG-01.03.2008-26803) 5. madde (c) bendi gereğince; ısınma amaçlı kullanılan fuel-oilin kükürt içeriği maksimum %1,0 (+0,1 tolerans) değerini geçmeyecek şekilde ısınma amacıyla kullanılmasına izin verilecektir.

A.1.g. Gaz Yakıtlar

IKHKK Yönetmeliğinin 5. madde (d) bendi gereğince; Hava gazı, doğalgaz, sıvılaştırılmış petrol gazı (LPG), hidrojen, biyogaz, arıtma gazı, kok fırını gazı, grizu, yüksek fırın gazı, rafineri gazı ve sentetik gazların içindeki kükürdün hacimsel oranının %0.1'i geçmeyecek şekilde kullanılmasına izin verilecektir.

A.2. KATI YAKIT ÜRETİMİ, İTHALATI, DAĞITIMI, SATIŞI YAPACAK KİŞİ, KURUM, KURULUŞ VE İŞLETMELERİN SORUMLULUKLARI

Isınma maksatlı kullanılan ithal ve yerli katı yakıtlar için katı yakıt satıcısı kayıt belgesi, dağıtıcı kayıt belgesi, uygunluk izin belgesi, satış izin belgesi, analiz, ihalelere katılım, denetim, genel yükümlülükler ve uygulanacak müeyyideler aşağıda belirtilmiştir:

A.2.1. Katı Yakıt Satıcısı Kayıt Belgesi

Mülga Çevre ve Orman Bakanlığı'nın (2010/14) sayılı Genelgesine göre;
Katı yakıt satıcısı kayıt belgesi, tüketiciye doğrudan satış yapmak isteyenlerden aşağıda belirtilen şartları sağlayan gerçek ve tüzel kişilere verilir.

Katı yakıt satıcısı kayıt belgesi almak isteyenler:

- Kayıt belgesi alınacak ilden, katı yakıt satışı ile ilgili alınmış İşyeri Açma ve Çalıştırma Ruhsatı,
- Oda Sicil Kaydı (Mahrukatçılar Odasına veya Ticaret ve Sanayi Odasına veya ilgili Esnaf Odasına kayıtlı olduğuna dair belge),
- İmza Sirküleri (noter onaylı) ile Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğüne müracaat ederler.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğünce yapılan inceleme sonucuna göre bir işyeri için EK-II⁽¹⁾ katı yakıt satıcısı kayıt belgesi düzenlenir. Söz konusu belgeyi almak isteyen gerçek ve tüzel kişinin bir ilde birden fazla işyeri var ise, belge numarası aynı kalmak üzere her bir işyeri için ayrı bir katı yakıt satıcısı kayıt belgesi düzenlenir. Ayrıca, katı yakıt satıcısı kayıt belgesinin yanı sıra satıcılara EK-VI⁽¹⁾ tablosu da verilir.

Katı yakıt satıcısı kayıt belgesi, bir başka ilde ihaleye katılım hariç belgenin alındığı il sınırları içerisinde geçerlidir. Katı yakıt satıcısı kayıt belgesi almayan ithalatçı/üretici/dağıtıcı/satıcılar tüketiciye doğrudan satış yapamazlar.

İthalatçı/üretici/dağıtıcı, katı yakıtın satılacağı ilin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğünden katı yakıt satıcısı kayıt belgesi almayan satıcılara katı yakıt veremez.

Katı yakıt satıcısı kayıt belgesinin düzenlenmesine esas bilgi ve belgelerde değişiklik olmaması durumunda daha önce düzenlenmiş olan belgenin yenilenmesine gerek bulunmamaktadır.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğünce bu firmalara, tabi oldukları hususlar ve müeyyideleri içeren yazı ekinde EK-VI⁽¹⁾ tablosu gönderilir.

A.2.2. Dağıtıcı Kayıt Belgesi

Mülga Çevre ve Orman Bakanlığının (2010/14) sayılı Genelgesine göre;

Dağıtıcı kayıt belgesi; ithalatçı veya üreticiden aldığı kömürü, ithalatçı veya üretici adına katı yakıt satıcısı kayıt belgesine sahip satıcılara satış yapan gerçek ve tüzel kişilere verilir. Dağıtıcı kayıt belgesi almak isteyen **gerçek veya tüzel kişiler;**

- İthalatçı veya üretici ile arasında yapılmış (ithalatçı/üretici/dağıtıcının sorumluluklarını açıkça tanımlayan) sözleşme
- Oda Sicil Kaydı (Mahrukatçılar Odasına veya Ticaret ve Sanayi Odasına veya ilgili Esnaf Odasına kayıtlı olduğuna dair belge (kömür satışı/dağıtımını yapabileceğine yönelik bilgi belge üzerinde bulunmalı)
- İmza Sirküleri (noter onaylı) ile işyeri açma ve çalıştırma ruhsatını aldığı ilin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğüne müracaat ederler.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğünce dağıtıcı kayıt belgesi (EK-III) ⁽¹⁾ düzenlenir. Dağıtıcılara Dağıtıcı Kayıt Belgesinin yanı sıra EK-VIII ⁽¹⁾ tablosu da verilir.

Dağıtıcılar, dağıtıcısı olmadıkları ithalatçı/üreticinin yakıtını hiç kimseye veremezler, satamazlar ve satış izin belgesi alamazlar. Dağıtıcılar, katı yakıt satıcısı kayıt belgesi almak şartıyla perakende kömür satışı yapabilirler.

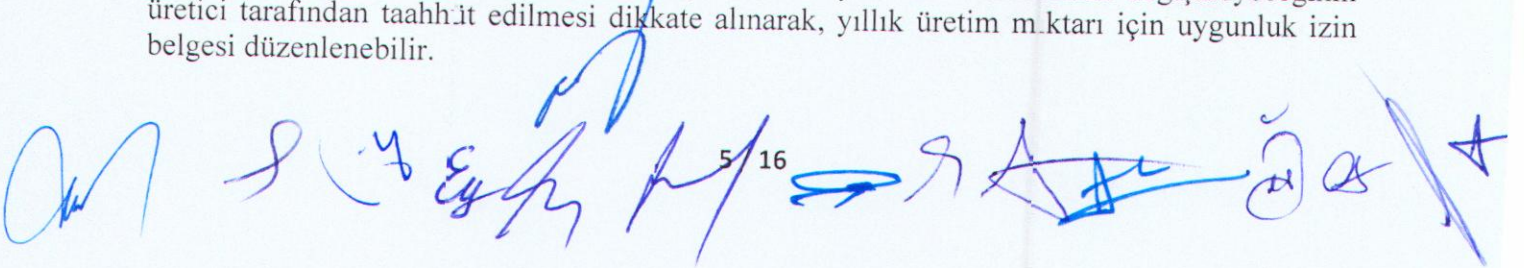
A.2.3. Uygunluk İzin Belgesi

Mülga Çevre ve Orman Bakanlığının (2010/14) sayılı Genelgesine göre;

Uygunluk izin belgesi; İKHKK Yönetmeliği kapsamında yerli kömürler, toz kömürden elde edilen briket kömürü, prina ve prina dışındaki diğer biyokütlelerden elde edilen briketler için düzenlenir.

Katı yakıt üreticisi, ocaktan üretilerek satışa sunulacak hale getirilmiş ve miktarı belirlenmiş yakıt için, yakıtın çıkarıldığı ilin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğüne başvurur. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğünce TS 5125 ve TS 2390 sayılı standartların belirlediği şekilde numune alınarak/aldırılarak, İKHKK Yönetmeliğinin 26. maddesi kapsamında belirtilen laboratuvarlarda analiz yaptırılır. Analiz sonuçları İKHKK Yönetmeliğinde belirtilen sınırları sağlaması halinde, gerekli görüldüğünde Bakanlık görüşü alınarak, EK-IV⁽¹⁾ 'te örneği verilen uygunluk izin belgesi üreticiye verilir.

Uygunluk izin belgesine esas miktar belirlenirken, izne esas olacak yakıtı ait yıllık üretim miktarı, yakıt iyileştirme kapasitesi, satışa sunulan yakıtın özelliklerinin değişmeyeceğinin üretici tarafından taahhüt edilmesi dikkate alınarak, yıllık üretim miktarı için uygunluk izin belgesi düzenlenebilir.

The bottom of the page features several handwritten signatures in blue ink. In the center, there is a circular stamp with the number '5' and '16' inside. To the right of the stamp, there are more signatures and a large, stylized signature that appears to be 'İsmail'.

A.2.4. Satış İzin Belgesi

Mülga Çevre ve Orman Bakanlığının (2010/14) sayılı Genelgesine göre;
Satış izin belgesi için; **İthalatçı/üretici;**

- katı yakıta ait uygunluk belgesi/uygunluk izin belgesi (ithalatçı/üretici tarafından fotokopisi tasdik edilmiş)
- katı yakıt satıcısı kayıt belgesi almış satıcıların ve dağıtıcıların (sözleşme yaptıkları ve dağıtıcı kayıt belgesine sahip olanlar) listesinin (katı yakıt satıcıları ile dağıtıcıların kayıt belge numarası, satıcı adı, dağıtıcı adı ve adresi) ekinde yer aldığı **bir dilekçe ile Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğüne** başvurur.

Söz konusu başvuru, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğünce incelendikten sonra, uygun bulunması halinde, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğüne bir örneği EK-V⁽¹⁾'te verilen "satış izin belgesi" ithalatçı/üreticiye verilir. İthalatçı/üreticiye, satış izin belgesinin yanı sıra EK-VII⁽¹⁾ tablosu da verilir.

İthalatçı/üretici satış izin belgesinin birer kopyasını (ithalatçı/üretici tarafından fotokopisi onaylı) katı yakıt satıcısı kayıt belgesine sahip satıcılara ve dağıtıcı kayıt belgesine sahip dağıtıcılara vermek zorundadır. Satıcılar ve dağıtıcılar ise denetimler esnasında söz konusu satış izin belgesini yetkililere ibraz etmek zorundadırlar.

A.2.5. Analiz

Her türlü katı yakıttan numune alımı Mülga Çevre ve Şehircilik Bakanlığının 04.12.2013 tarihli ve 2013/40 sayılı Katı Yakıt Numune Alma ve Analiz Genelgesi kapsamında yapılmalıdır. Numunelerin laboratuvarlara gönderim (kargo vb.) tüm ücretleri ve analiz ücretleri, uygunluk izin belgesi alınması sırasında üretici tarafından, denetim sırasında ise ithalatçı/üretici/dağıtıcı/satıcı tarafından karşılanır.

A.2.6. İhalelere Katılım

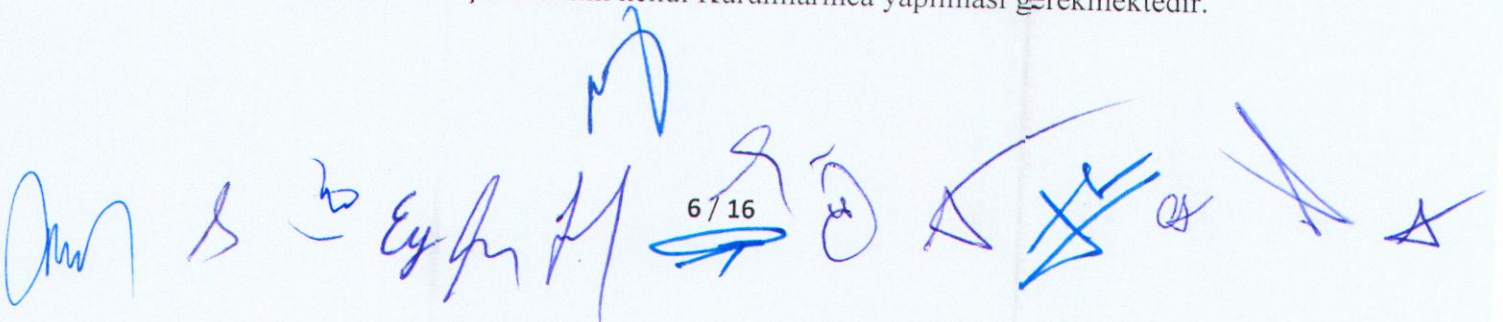
Katı yakıt ihalesine;

- (1) İthalatçılar, ithalatçı Kayıt Belgesi (ithalatçı tarafından fotokopisi onaylı),
- (2) Üreticiler, Uygunluk izin Belgesi (üretici tarafından fotokopisi onaylı),
- (3) Dağıtıcılar, her hangi bir ilde alınmış Dağıtıcı Kayıt Belgesi (dağıtıcı tarafından fotokopisi onaylı),
- (4) Satıcılar ise herhangi bir ilde alınmış Katı Yakıt Satıcısı Kayıt Belgesi (satıcı tarafından fotokopisi onaylı) ile katılabilir.

İhaleyi kazanan ithalatçı/üretici/dağıtıcı/satıcı, katı yakıta ilişkin (kontrol belgesi/uygunluk izin belgesi, miktar ve analiz raporları vb.) bilgi ve belgeleri Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğüne vermek zorundadır.

Resmi Kurumların katı yakıt ihalelerinde, ihale konusu katı yakıtın teslim yerinde Kurumunca numunesi alınarak akredite laboratuvarında analizinin yapılması neticesinde sonuç olumlu çıkarsa muayene ve kabul işlemlerinin kendi Kurumlarınca yapılması gerekmektedir.

67/16

A.2.7. Denetim

- İlimiz merkez ve mücavir alan sınırları içerisinde satışı sunulan ve kullanılan yakıtları satış yerinde, depoda, kalorifer dairesinde Belediye Başkanlığı ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü yetkili personeli ilgili mevzuat kapsamında denetlemeye yetkilidir.
- Her bir Uygunluk Belgesi/Uygunluk İzin Belgesi kapsamında ithal edilen/üretilen ve ilimizde satışı sunulan katı yakıt için gerekli bilgi ve belgeleri İl Müdürlüğe bildirmeyen; yanlış ve/veya yanıltıcı belge düzenleyen, Katı Yakıt Satıcısı Kayıt Belgesi almamış olan satıcılara katı yakıt teslim eden İthalatçı/Üretici/Dağıtıcıya veya satmış oldukları katı yakıtlarla ilgili bilgileri zamanında Müdürlüğe bildirmeyenlere; ihlalin durumuna göre Çevre Kanununun 20. maddesi (g) bendine göre idari yaptırım uygulanır.
- Denetimler esnasında ardiye, depo ve konutlardaki ısınma amaçlı olan belgesiz (Satış İzin Belgesi, irsaliye/fatura vb.) veya uygunsuz kömürlere el konularak, yed-i emine alınır. Bu işlemin her türlü nakil, depolama, gerekiyorsa analiz vb. masrafları, ihlal eden tarafından karşılanacaktır. İşlemler; Belediye Mücavir Alan sınırları içinde İl/ilçe belediye başkanlıkları tarafından, Belediye Mücavir Alan sınırları dışında İl Özel İdaresi ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü tarafından yürütülecektir.
- İl/ilçe Belediyelerince; kömür satış yerleri ve yakıldığı yerlerde yapılacak denetimlerde; belgesiz yakıtın bulunup bulunmadığı, kalorifer kazanı ve bacasının temiz olup olmadığı, uygun yakmanın yapılıp yapılmadığı, ateşçilere ait Ateşçi Belgesi kontrol edilecektir. İl sınırları içerisinde Mahalli Çevre Kurulunda alınan kararların uygulanması, izin verilmeyen ve belirlenen özellikleri sağlamayan yakıtların kullanılmaması, yakıtların dağıtımı, yerleşim yerlerine girişi, satışı ve nihai kullanım aşamalarında gerekli kontrol ve denetimler yapılacaktır.
- İlimizde yapılacak olan kömür denetimlerinin sağlıklı ve güvenli bir şekilde yapılabilmesi için gerektiğinde polis vazife sınırları dahilinde İl Emniyet Müdürlüğü, ilgili belediye zabıtası, bu sınırlar dışında ise İl Jandarma Komutanlığı denetimlerde ekip bulunduracaktır.
- İdari yaptırım kararlarının uygulanması esnasında, Çevre Denetimi Yönetmeliği ekinde belirtilen tutanakların kullanılmasına, **tutanaklarda denetime konu katı yakıtın miktarına, ilgili belgelerinin** (katı yakıt satıcısı kayıt belgesi/dağıtıcı kayıt belgesi/uygunluk belgesi/uygunluk izin belgesi/satış izin belgesi) **tarih ve sayılarına mutlaka yer verilecektir.**
- İthal edilen yakıtın uygunluğu belgelenmiş olsa dahi (ithalat aşamasında, depoda, satış yerlerinde, kullanım yerlerinde, taşıma araçlarında) gerekli görüldüğü zaman ve durumlarda Bakanlığımızca, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğüne veya Bakanlığımızca yetki devri yapılmış Kurum ve Kuruluşlarca görevlendirilecek personel tarafından denetlenebilir.
- Konutlarda ve endüstride kullanılan yakma sistemlerini ve kazan bakımı işlerinde çalışacaklar için "Yetkili Kalorifer Ateşçisi Kursları" Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, Belediyeler, Halk Eğitim Merkezi Müdürlükleri ve Gönüllü Kuruluşların işbirliği içerisinde düzenlenir. Kalorifer ve sanayi kazanlarını işleten ve ateşçi belgesi bulunmayan personelin çalıştırılmaması için sürekli ve etkin denetimler yapılacaktır.
- İl Mahalli Çevre Kurul Kararında belirtilmeyen hususlarda, 13.01.2005 tarihli ve 25699 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Isınmadan Kaynaklanan Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği, 03.07.2009 tarihli ve 27277 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Sanayi Kaynaklı Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği, Mülga Çevre ve Orman Bakanlığının 28.09.2010 tarihli ve 2010/14 sayılı Genelge ve

24.02.2011 tarihli ve 2011/4 sayılı İthal Katı Yakıtlar Genelge hükümleri uygulanacaktır.

A.2.8. Genel Yükümlülükler

Mülga Çevre ve Orman Bakanlığının (2010/14) sayılı Genelgesine göre;

- 1- İthalatçı/üretici/dağıtıcı/satıcılar, satışa sunulan katı yakıtı başka katı yakıtlarla karıştıramaz.
- 2- İthalatçı/üreticiler; dağıtıcı ve satıcılardan, yakıtın niteliklerinin korunması, İKHKK Yönetmeliğinde ve genelgede yazılı hususlara uyulması, İKHKK Yönetmeliğinde belirlenen özelliklere sahip olmayan katı yakıtın satışı ve kullanımının durdurulması ve tüketicinin uğrayacağı zararların karşılanması gibi hususları içeren taahhütname alabilir veya dağıtıcı ve satıcılarla sözleşme yapabilirler.
- 3- İthalatçı/üretici/dağıtıcı/satıcılar, katı yakıtların taşınması sırasında, katı yakıtı ait satış izin belgesi (ithalatçı/üretici tarafından fotokopisi onaylı) ile sevk irsaliyesini araçta bulundurmak ve denetimler esnasında yetkililere ibraz etmek zorundadırlar.
- 4- **İthalatçı/üreticiler** EK-VII⁽¹⁾'de yer alan bilgileri 3 (üç) aylık dönemler (ocak-mart, nisan-haziran, temmuz-eylül ve ekim-aralık) halinde,
  - **dağıtıcı** EK-VIII⁽¹⁾'de yer alan bilgileri 3 (üç) aylık dönemler (ocak-mart, nisan-haziran, temmuz-eylül ve ekim-aralık) halinde,
  - **satıcılar** ise EK-VI⁽¹⁾'da yer alan bilgileri 6 (altı) aylık dönemler (ekim-mart ve nisan-eylül) halinde söz konusu dönemin bitiminden itibaren 1 (bir) ay içerisinde Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğüne bildirmek zorundadırlar.
- 5- Üretici firmaya verilen Uygunluk İzin Belgesi/Satış izin Belgesinin, dağıtıcı/satıcının kayıt belgesinin kaybolması ya da belgenin düzenlenmesine esas bilgi ve belgelerde değişiklik olması durumunda, belge sahibi 1 (bir) ay içerisinde Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğüne müracaat etmek zorundadır. Ancak, belge üzerinde belirtilen bilgede değişiklik varsa, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğüne aynı belge numarasıyla yeni belge düzenlenir.

A.2.9. Uygulanacak Müeyyideler:

Mülga Çevre ve Orman Bakanlığının (2010/14) sayılı Genelgesine göre;

- 1- İthalatçı/üretici/dağıtıcı/satıcılara; ilgili tablolar ile bildireceği satış bilgilerini, söz konusu dönemlerin bitiminden itibaren 1 (bir) ay içerisinde Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüklerine göndermemesi durumunda 2872 sayılı Çevre Kanununun 12. ve 20. (g) maddeleri uygulanır. İthalatçı/üretici/dağıtıcı/satıcılarda stok tespiti yapılarak, istenilen bilgiler gönderilinceye kadar faaliyetleri durdurulur. Bilgilerin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüklerine ulaştırılmasından sonra faaliyete izin verilir. Yaptırımlar, firmanın kayıtlı bulunduğu Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü tarafından uygulanır. Söz konusu fiilin 3 (üç) yıl içerisinde tekrarı halinde Çevre Kanununun 23 maddesine göre işlem yapılır.
- 2- Yukarıda "Genel Yükümlülükler" bölümünün 5. maddesinde belirtilen hususları süresi içinde yerine getirmeyen firmalara 2872 sayılı Çevre Kanununun 12., 20. (g) maddeleri uygulanır.
- 3- İthalatçı/üretici/dağıtıcı/satıcılardan yanlış ve/veya yanıltıcı belge düzenleyenler için Çevre Kanununun 26. maddesine göre **Cumhuriyet Savcılığına suç duyurusunda bulunulur**. Söz konusu cezanın onaylanması durumunda, firmanın kayıt/izin belgesi iptal edilir ve 1 (bir) yıl süre ile yeni kayıt/izin belgesi düzenlenmez. Stoktaki kömüre mahkeme kararına göre işlem yapılır.
- 4- Katı yakıt satıcısının, belgenin alındığı il sınırları dışında satış yaptığının tespit edilmesi halinde (usulüne uygun olarak yapılan ihaleli satış hariç) söz konusu satıcıya yeni kömür sevkiyatı yapılmaması hususunda ithalatçı/üretici/dağıtıcıya gerekli talimat verilir, katı yakıt

satıcısı kayıt belgesi 1 (bir) yıl süre ile iptal edilir ve satıcının elinde bulunan kömürler Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğünün bilgisi dahilinde ithalatçı/üretici/dağıtıcıya iade edilmesi sağlanır.

5- Dağıtıcının;

- katı yakıt satıcısı kayıt belgesi almamış olan satıcıya,
- katı yakıt satıcısı kayıt belgesini almadan (usulüne uygun olarak yapılan ihaleli satış hariç) tüketiciye satış yapması durumunda, söz konusu dağıtıcıya yeni kömür sevkiyatı yapılmaması hususunda ithalatçı/üreticiye gerekli talimat verilir, dağıtıcı kayıt belgesi 1 (bir) yıl süre ile iptal edilir ve dağıtıcının elinde bulunan kömürler Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğünün bilgisi dahilinde ithalatçı/üreticiye iade edilmesi sağlanır.

6- İthalatçı/üretici tarafından katı yakıt satıcısı kayıt belgesi almamış olan satıcıya satış yapılması durumunda, yakıt ithalatçı/üretici tarafından geri alınır. Konu Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü tarafından Bakanlığa bildirilir. Bu durumun 1 (bir) yıl içerisinde ikinci kez tekrarlanması halinde 1 (bir) yıl süre ile ülke genelinde satış izin belgesi düzenlenmez.

7- Katı yakıt numunelerinin analiz sonuçlarının herhangi bir parametrede, Bakanlığımızca belirtilen limit değerleri sağlamaması (olumsuz olması) halinde, numunenin alındığı yerde katı yakıtın satışı/dağıtımını durdurulmalı, miktarı tespit edilmelidir. Mülga Çevre ve Şehircilik Bakanlığının 04.12.2013 tarihli ve 2013/40 sayılı Katı Yakıt Numune Alma ve Analiz Genelgesi kapsamında; birinci şahit numunenin olumlu çıkması halinde ikinci şahit numuneye ait analiz raporu diğer raporlarla karşılaştırılmalı ve çoğunluğu sağlayan sonuca göre değerlendirme yapılmalıdır. (Örneğin: 2 olumsuz, 1 olumlu sonuç olumsuz olarak; 2 olumlu, 1 olumsuz sonuç olumlu olarak kabul edilmelidir.) Çoğunluğu sağlayan sonucun olumlu olması durumunda katı yakıtın satışına/dağıtımına devam edilir. Katı yakıtın olumsuz olarak değerlendirilmesi halinde yakıtın Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğünün bilgisi dahilinde ithalatçı/üretici tarafından geri alınarak, kullanılması uygun görülen yerleşim yerinde veya Sanayi Kaynaklı Hava Kirliliği Kontrol (SKHKK) Yönetmeliği kapsamında belirtilen baca gazı emisyon sınır değerlerinin sağlanabildiği tesislerde kullanılması temin edilir, ithalatçı/üretici/dağıtıcının kayıtlı olduğu Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğüne ve diğer iller ile Bakanlığımıza bilgi verilir. Söz konusu katı yakıtla ilgili satış izni belgesi alınmış olan diğer illerde, bu belgeye konu olan yakıttan numune alınarak analiz sonucuna göre uygulama yapılır.

Olumsuzluğun tespit edildiği analiz sonuçları dikkate alınarak, söz konusu yakıtın o ildeki diğer satış yerlerinden ayrı ayrı numune alınarak yapılacak analiz sonucuna göre uygulama yapılması gerekmektedir. 1 (bir) yıl içerisinde aynı ilde yapılacak denetimlerde ikinci defa olumsuzluk tespit edilmesi durumunda, söz konusu ithalatçı/üreticinin o ilde satış izin belgesi iptal edilir, Bakanlığa bilgi verilir ve söz konusu ithalatçı/üreticiye o ilde 1 (bir) yıl satış izin belgesi verilmez.

Satış izin belgesi iptal edilen yakıtta ait bir başka ilde de satış izin belgesi alınmış ise, diğer illerde de gerekli analizler yaptırılır ve yukarıda belirtilen hususlar çerçevesinde uygulama yapılır.

8- Mahkemelerde açılacak tespit davaları veya Bakanlık/Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğünün gerekli görmesi dışında, yerli/ithal yakıtla ilişkin olarak yeni numune alınmayacaktır.

A.2.10. Yakma Sistemleri

İlimizde ısınmada kullanılan yakma sistemleri İKHKK Yönetmeliğinin 7. maddesi gereğince; "Isıl Gücü >15 kW olan Yakma Tesisleri", 8. maddesi gereğince, "Isıl Gücü > 15 kW Olan Katı Yakıtlı Yakma Tesisleri", 9. maddesi gereğince; " Sıvı ve Gaz Yakıtlı Yakma Tesisleri", 10. maddesi gereğince; "Buharlaştırma Brülörlü Sıvı Yakıtlı Yakma Tesisleri", 11. maddesi

9 / 16

gereğince; "Püskürtme Brülö-lü Sıvı Yakıtlı Yakma Tesisleri", 12. maddesi gereğince; " Gaz Yakıtlı Yakma Tesisleri" ve 13. maddesi gereğince de; "Atık Gaz ile Isı Kaybı Sınırlaması" nda belirtilen hususlara uyulacaktır.

Isınmada kullanılan yakıtın, "Kalorifer Kazanı Yakma Talimatnamesi" ne uygun olarak yakılması için İl ve İlçe Belediye Başkanlıkları tarafından hava kirliliğine yol açmayacak şekilde faaliyet gösterilmesi için denetimler yapılacaktır.

Kış sezonunda yakıtlarla ilgili olarak alınan Mahalli Çevre Kurulu Kararı çerçevesinde kullanılacak kömürlerin daha verimli yakılması için soba ve kalorifer kazanlarında TSE standartlarına uygunluğunun aranması amacıyla gerekli denetimler **Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğüne** gerçekleştirilecektir.

Kış sezonu gelmeden önce ısınmada kullanılacak yakıtların yanma veriminin artırılmasını, buna paralel olarak yakıt tüketimi ve bacadan atılan kirletici emisyonlarının azaltılmasını sağlamak için;

- (1) Isınmada kullanılacak yakıtların yanma verimini arttırmak ve buna paralel olarak yakıt tüketimi ve bacadan atılan kirletici emisyonlarının azaltılmasını sağlamak için kış gelmeden önce soba ve kalorifer kazanları ile bacalarının periyodik temizliğinin daire sahipleri ve apartman yönetimi tarafından yaptırılmasına ve temizliğin yapıldığına dair belge/dekontonun saklanmasına, bu konuda Belediyelerin imkânları çerçevesinde gerekli desteği göstermesi,
- (2) Kalorifer tesisatlarının izole edilerek ısı kayıplarının önlenmesi,
- (3) Tüm ısıtma tesisatının bakımı ve temizliğinin yapılması,
- (4) Kazan dairelerinin yeterli havalandırılarak işletme talimatlarına uyulması,
- (5) Soba ve kalorifer kazanlarında kabul edilen standartlara uygunluğunun aranması,
- (6) Ateşçiler, Ateşçi Belgesinin bir suretini, yaktığı kalorifer sistemlerinin kazan dairesinde bulundurmaya zorundadır.

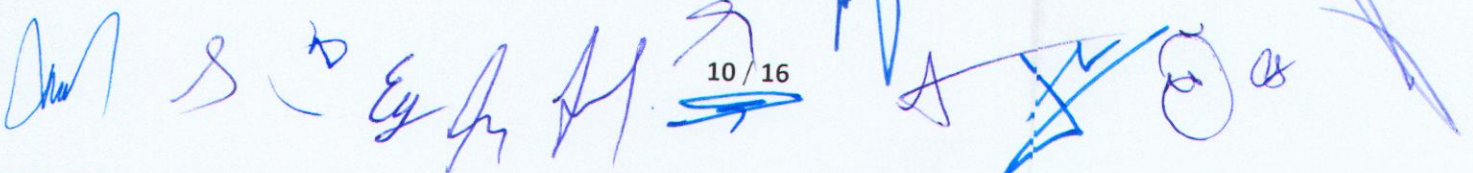
Yakma sistemlerinde bacadan atılan partikül madde (atık gaz içindeki kirletici parçacık) emisyonlarını kontrol etmek amacıyla, ön yanmayı temin edecek şekilde stokerli (mekanik beslemeli) sistemlerin sürekli yanmasının sağlanması, kademe-kurs-zaman ayarlarının iyi yapılmış olması ve Ateşçi Belgeli kişilerce yakılmasının sağlanması esastır.

Yakma Sistemlerinde mekanik besleme imkanının bulunmadığı hallerde ise, elle besleme kurallarına titizlikle riayet edilmeli, tutuşturma, ön ateşleme, yakma aşamalarının kademeli olarak geçilmesi sağlanmalı, ani harlama yapılmamalı, istenilen sıcaklık sağlandıktan sonra uyutma ve yastıklama işlemleri yapılarak baca gaz kanallarının çekiş ayarları buna göre ayarlanmalıdır.

Yakma sistemlerinde kurulu bulunan filtrelerin bakımı ilgisince her yıl yaptırılacaktır. Su/pissu bağlantılarının düzgün olarak yapılmalı, baca filtreleri aktif olarak çalışmalıdır.

Yakma sistemlerinin, yukarıdaki hususlara uygun olarak yakılması ve sonrasında çıkacak atıklarla ilgili, yakma sisteminin kurulu bulunduğu apartman yönetimi ve/veya konut sahibi sorumludur.

Merkezi ısıtma sistemli yerlerden kaynaklanan kömür küllerinin ağzı kapalı kap veya poşet vasıtasıyla çevreyi kirlilemeyecek şekilde çöp alım yerleri veya ilgili Belediyenin gösterdiği uygun yerlere bırakılır ve ilgili Belediye tarafından söz konusu kül ve cürufur bekletilmeden bir program dahilinde bertaraf edilmelidir.

The bottom of the page features several handwritten signatures in blue ink. In the center, there is a circular stamp containing the date "10/16". To the right of the stamp, there are several more signatures and a large, stylized blue mark that resembles a signature or a stamp.

A.2.11. Tüketicilerin/Son Kullanıcıların Uyacağı Kurallar

Tüketiciler, bu Mahalli Çevre Kurulu Kararında belirtilen özellikteki katı yakıtlardan; izin verilerek belgelendirilenleri kullanabileceklerdir. Mahalli Çevre Kurulunca izin verilenlerin dışında yakıt bulundurmak ve kullanmak yasaktır.

Tüketiciler; kömür satıcılarından Satış İzin Belgesi ile sevk irsaliyesi/fatura/perakende satış fişi almak ve denetleme esnasında görevlilere ibraz etmekle yükümlüdür. İbraz etmeyen tüketicilerle ilgili, şikâyet ve ihbarların değerlendirilmesi sonucunda oluşabilecek idari yaptırımlar tüketicilere uygulanır.

Kaloriferli binalarda yakma sistemi sahipleri kış sezonundan önce yılda en az bir defa tüm ısıtma tesisat ve bacalarının bakım/onarım ve temizliğinin gereği gibi yapılması, kalorifer tesisatlarını iyi izole edilerek ısı kayıplarının önlenmesi, kalorifer kazanlarının alev ve duman borularını haftada en az iki kere temizletmeleri soba ve bacaların periyodik temizliğinin yapılması zorunludur.

Dış ortam sıcaklığı gece ve gündüz **15 derecenin altında** olduğu günlerde kalorifer ve sobalar yakılabilir. Dış ortam sıcaklığı gece ve gündüz **15 derecenin üzerinde** olduğu günlerde kalorifer ve sobalar yakılmayacaktır. **Sıcak su elde etmek için** kalorifer ve sobalar dış ortam sıcaklığının 15 derecenin üzerinde olduğu günlerde yakılabilir. Duyurular ve kontroller İl/İlçe Belediye Başkanlıkları, Kaymakamlıklar ve Valilik tarafından yapılır.

Kalorifer ve sobaların ilk ateşlemeleri insanların yoğun şekilde dışarıda oldukları **sabah 07:00'dan önce ve akşam 18:00'dan sonra yakma işlemi yapılacaktır. Bu saatler arasında ilk ateşleme yapılmayacak sadece besleme işlemi yapılabilecektir.** Aksi halde işyeri sahibi, apartman sahibi ve yöneticiler hakkında Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğümüz veya Bakanlığımız tarafından yetki devri yapılmış kurumlara tarafından idari yaptırım uygulanacaktır. İşyeri ve konutlar, kalorifer sistemlerinde Ateşçi Belgesi olmayan kişileri çalıştıramaz.

A.2.12. Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı Kömürleri

Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı aracılığıyla yapılan kömür dağıtımında; 15.01.2025 tarihli ve 32783 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 9407 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı çerçevesinde, hava kirliliği ile mücadelede başarı ve uygulamada birlikteliğin sağlanması amacıyla, 2010/14 Genelgesi EK-I listesinde belirtilen kirlilik grupları dikkate alınarak, İKHKK Yönetmeliği ve İlimiz Mahalli Çevre Kurulunca belirlenmiş özelliklere uygun kömürlerin dağıtılması koşuluyla, Vakıflar aracılığıyla yardım yapılabilecektir.

A.2.13. Isı Yalıtımı

Yeni binalarda ısı yalıtımı konusunda gerekli tedbirlerin alınması hava kirliliği açısından büyük önem arz etmektedir. Mevcut binalarda ve yeni binaların ruhsatlandırma ve planlama aşamasında ilgili Belediyenin ısı yalıtım koşulları göz önünde bulundurulmalıdır.

A.2.14. Sanayi Tesisleri Hakkındaki Hükümler

Isınmadan Kaynaklanan Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliğinin kapsamı dışında kalan ve ruhsatlı olan tüm işletmelerin Sanayi Kaynaklı Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliğinde belirlenen emisyon sınır değerlerini sağladıklarını belgelemeleri şartıyla; Yakılması Yasak Maddeler başlığındaki hükümler saklı kalmak kaydıyla, temin ettikleri katı yakıtları yakabileceklerdir. Emisyon sınır değerlerine ilişkin belgeleme yükümlülüğü bulunmayan işletmelerin ise bu Mahalli Çevre Kurulu Kararında tanımlanan yakıtları yakmaları zorunludur.

A.2.15. Alternatif Enerji Kaynaklarının Kullanımı

Anayasamızın 56. maddesinde belirtilen "Herkes sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir" hükmü gereği; İlimizde çevrenin korunması, iyileştirilmesi, geliştirilmesi, çevre kirlenmesinin önlenmesi, çevre ve insan sağlığının korunması, daha temiz enerji kaynaklarının kullanımını teşvik ederek hava kalitesinin artırılması amacıyla; Isınmadan Kaynaklanan Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliğinin 20. maddesinde yer alan; "Hava kirliliğinin yaşandığı yerleşim yerlerindeki konutlar, işyerleri ve sanayide güneş, jeotermal, ısı pompaları vb. yeni ve yenilenebilir enerji kaynakları ile doğalgazın ısınma amaçlı kullanımı teşvik edilir." hükmü gereğince, temiz enerji kaynakları olan güneş enerjisi, rüzgar enerjisi ve doğalgaz kullanımının özellikle Kamu Kurum ve Kuruluşlarında, Sosyal Tesislerde, Ticari İşletmeler ve Konutlarda kullanımının yaygınlaştırılması ve teşvik edilmesi için "KARGAZ Doğalgaz Dağıtım San. ve Tic. A.Ş." tarafından ilgili Belediye Başkanlığı ile işbirliği sağlanarak etkin ve verimli çalışmalar yapılarak daha fazla konut ve işyerinin doğalgaz kaynaklı ısıtılması, İlimizde hava kirliliğini önemli ölçüde düşüreceğinden önem arz etmektedir.

İleriye dönük olarak doğalgaz altyapı çalışmalarının yapılarak tamamlanacak olan mahallelerde kamu binası, özel işyerleri ile konutlarda, doğalgaz altyapısının tamamlanmasından itibaren ivedilikle alternatif yakıtlara geçilmelidir.

A.2.16. Motorlu Taşıtlar

11.03.2017 tarihli ve 30004 sayılı Egzoz Gazı Emisyonu Kontrolü Yönetmeliğinde motorlu taşıtlarla ilgili belirtilen hususlara uyulmalıdır.

Motorlu taşıtlardan kaynaklanan hava kirliliğinin azaltılması için;

- toplu taşıma sistemlerinin yaygınlaştırılması,
- kaliteli akaryakıt kullanımının sağlanması,
- trafikte yoğun olarak kullanılan toplu taşıma araçları da (belediye ve özel halk otobüsleri, minibüs v.b.) dahil olmak üzere tüm araçların gerekli bakım ve egzoz emisyonu ölçümlerinin zamanında yapılması büyük önem arz etmektedir.

Bu bağlamda, öncelikli olarak taraflara gerekli bilgilendirmenin yapılması, belediyeler ve Türkiye Şoförler ve Otomobilciler Federasyonuna bağlı odalarla işbirliği yapılmasına paralel olarak egzoz gazı emisyon ölçüm denetimlerinin düzenli ve sık aralıklarla gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Bunların yanı sıra, emisyon miktarları daha düşük olan toplu taşıma araçları ve alternatiflerinin (raylı sistemler ve deniz yolu) kullanımına ve yeşil dalga trafik düzenlemelerine yönelik eylem planlarının hazırlanması için gerekli çalışmalara öncelik verilmelidir.

Gerektiğinde, hava kirliliğinin yoğun olduğu günlerde Valiliğimiz tarafından duyuru yapılarak tek/çift plaka uygulamasına gidilecek ve trafikten kaynaklanan egzoz emisyonu sınırlandırılacaktır.

B- HAVA KALİTESİNİN KÖTÜLEŞTİĞİ DURUMLARDA UYGULANACAK UYARI EŞİKLERİ VE ALINACAK ÖNLEMLER

Çevre Kanunu ile ilgili olarak çıkarılan yönetmelikler (SKHKKY, IKHKKY ve HKDYY) uyarınca hava kirliliği yönünden özel önem taşıyan Kastamonu İl Merkezi ve aynı etkilerin yaşandığı Merkez İlçesi ve diğer ilçelere yakın konumda bulunan Köylerde, kirliliğin ciddi boyutlara ulaştığı zamanlarda ve kritik meteorolojik şartlarda aşağıdaki önlemlerin alınması ve belirtilen yasaklara uyulmaması halinde ise Çevre Kanununun 20. maddesinde belirtilen idari yaptırımlar uygulanacaktır.

06.06.2008 tarihli ve 26898 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliğinin EK I de yer alan Geçiş Dönemi Uzun Vadeli ve Kısa Vadeli Sınır Değerleri ve Uyan Eşikleri ile Mülga Çevre ve Şehircilik Bakanlığının 09.09.2013 tarihli ve 2013/37 sayılı "Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Genelgesi" hükümleri ve diğer ilgili mevzuat çerçevesinde ilimizin hava kalitesinin iyileştirilmesi ve hali hazırda ölçümleri yapılan kirlilik parametrelerinin yönetmelikte belirlenen limit değerlerini ve uyarı eşiklerini aşıp aşılması durumu göz önünde bulundurularak alınması gereken önlemler.

B.1. GENEL TEDBİRLER:

- 1- Özellikle kritik meteorolojik şartların (inverziyon, sis, pus, düşük rüzgar hızı vs) oluştuğu veya hava kirliliğinin artış göstereceğinin beklendiği durumlarda Meteoroloji Müdürlüğü tarafından Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü'nün, Müdürlükçe de tüm Belediye Başkanlıkları ve halkın bilgilendirilmesi,
- 2- Hava kirliliğinin yoğun olduğu günlerde okullarda öğrencilerin açık alanda tören /teneffüs vb. yapmalarının önlenmesi,
- 3- Okullarda ve resmi binalarda değiştirilmesi gereken pencerelerin çift camlı olması, kaloriferli okullarda ve resmi kurum ve kuruluşlara ait bina ve lojmanlarda bakım ve tamirat durumunda vanaların termostatlı vanaya dönüştürülmesi, bina giriş kapılarının kendiliğinden kapanabilir yapılması,
- 4- Hava kirliliği ile ilgili eğitici programların düzenlenmesi,
- 5- www.havaizleme.gov.tr adresinde bulunan Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının Hava Kalitesi İzleme İstasyonları web sitesinde yayınlanan Uyarı Eşiklerinin aşılması durumunda Belediye Başkanlığı tarafından vatandaşlara duyuru yapılmasına ve gerekli kontrollere başlanması,
- 6- İl Meteoroloji Müdürlüğüne Kritik meteorolojik şartların ve kirlilik değerlerinin artmaya devam edeceğinin tahmin edildiği durumlarda, Valilik tarafından bir üst eşikte yer alan önlemlerin gerektiğinde uygulanabilmesi,
- 7- Doğalgaz alt yapı çalışmalarının tamamlandığı mahallelerde, kamu binası, özel işyerleri ile konutlarda ısınma ve merkezi sıhhi sıcak su sistemlerinin ivedilikle dönüşüm yapılarak, alternatif enerji kaynaklarının (doğalgaz) kullanımına geçilmesi,
- 8- Hava Kalitesi Değerlendirilmesi ve Yönetimi (HKDY) Yönetmeliğinde (EK 1 B) de belirtilen hava kalitesi sınır değerlerinin aşılması durumunda genel tedbirlere ek olarak aşağıya çıkarılmış olan önlemlerin uygulanması esastır.

B.2. UYARI EŞİKLERİ VE ÖLÇÜLÜP HESAPLANAN KİRLİLİK DEĞERLERİ:

Uyarı Eşikleri*	SO ₂ (µg/m ³) (24 saatlik ortalama)	PM ₁₀ (µg/m ³) (24 saatlik ortalama)
1. Seviye	500	260
2. Seviye	850	400
3. Seviye	1.100	520
4. Seviye	1.500	650

*Nispi nem miktarının % 90'nın üzerine çıkması durumunda yukarıdaki bütün değerler % 10 eksigi ile uygulanacaktır.

B.2.1. 1. Seviye Uyarı Planı ve Önlemler:

- 1- Katı yakıtlı kalorifer ve sobaların ilk yakılması ile yakıt karıştırılması ve şişleme işlemi akşam 18.00 sabah 07:00 aralığında olacaktır. Gündüz saatlerinde kömür/katı yakıt yakılması karıştırılması yasaklanmıştır.
- 2- Resmi kurumlara ait binalarda (hastaneler, öğrenci yurtları, ilk ve orta dereceli okullar, yatılı okullar, huzurevi, terminal ve kolluk binaları hariç) ve özel iş hanlarında kalorifer ve sobalar % 50 kapasite ile yakılacaktır.
- 3- Çevre yolu dışında şehir merkezine ağır tonajlı araçların girişi yasaklanacak, egzozundan siyah duman çıkan bütün araçlar (toplu taşıma aracı olsa bile) "Egzoz Gazı Emisyonu Kontrolü Yönetmeliği" ne göre denetim yapılarak denetim sonucuna göre seferden men edilebilecektir.
- 4- Toplu taşıma araçlarının kullanılması, çocuk ve yaşlılar ile kronik rahatsızlığı olanların zorunlu olmadıkça dışarı çıkmaması sağlanacaktır.

B.2.2. 2. Seviye Uyarı Planı ve Önlemler: (1. seviye önlemlere ek olarak)

- 1- 2. ve 3 sınıf Gayri Sıhhi müesseseler ile özellikle katı yakıtlı sanayi tesislerinde baca gazı emisyonları % 50 düşürülecek şekilde tedbirler alınacaktır.
- 2- Konutlarda ısınma amaçlı olarak katı yakıtlı kaloriferler ve sobalar günde en fazla 6 saat yakılacak olup yakma saatleri 18:00 ile 07:00 aralığında seçilecektir. Kaloriferlerin söndürülmesi teknik olarak mümkün olmayan ve doğalgazlı çalışanlarda en düşük seviyede yakılacaktır.
- 3- Tüm kamu kurum ve kuruluşlarda çalışan engelli ve hamile çalışanlar izinli sayılacaktır.

B.2.3. 3. Seviye Uyarı Planı ve Önlemler: (1. 2. seviye önlemlere ek olarak)

- 1- İlk ve orta dereceli okullar tatil edilecektir.
- 2- 1. Sınıf gayri Sıhhi Müesseseler dâhil bütün sanayi tesisleri % 50 kapasite ile çalışacaktır.
- 3- Kirliliğin PM10 değerlerinden kaynaklanması durumunda Kastamonu Belediyesi mücavir alanı içindeki konkasör tesisleri, beton santralleri, asfalt plant tesisleri vb. işletmeler durdurulacak, belediye temizlik birimleri toz üretecek çalışma yapmayacak, kent içi ve karayollarında toz bastırma önlemleri alınacaktır.
- 4- Bütün katı/sıvı yakıtlı kalorifer ve sobalar günde bir kez, akşamları, en fazla 3 saat yakılacak diğerleri ise en düşük seviyede (en düşük sıcaklıkta) çalıştırılacaktır.
- 5- Özel binek araçlarından son rakamı tek sayılı olanlar tek günler, son rakamı çift sayılı olanlar ise çift günler trafiğe çıkabilecektir.
- 6- Zorunlu olmadıkça pencereler açılmayacaktır.

B.2.4. 4. Seviye Uyarı Planı ve Önlemler: (1. 2. 3. seviye önlemlere ek olarak)

- 1- Tüm okul, kamu (çalışması zorunlu olan resmi kurumlar hariç) ve özel sektöre ait iş yerlerinin (ofisler) çalışması Valiliğin vermiş olduğu ikinci bir emre kadar durdurulacaktır.
- 2- Ambulans, itfaiye araçları, zorunlu olarak görevlendirilen resmi araçlar, askeri ve emniyet araçları ile doğal gazla (LPG, LNG) çalışan toplu taşıma araçları ve doğalgazla (LPG, LNG) çalışan ticari taksiler hariç olmak üzere bütün motorlu taşıtlar trafikten men edilecektir. (şehir içine öncelikli araçlar hariç hiçbir şekilde motorlu taşıt girişinin olmaması)
- 3- Bütün kamu kurum ve kuruluşlarına ve Belediyelere ait ambulanslar İl Sağlık Müdürlüğü emrine (112) verilecektir.
- 4- Zorunlu ihtiyaç maddeleri üreten ve halk sağlığı ile doğrudan ilgisi bulunan iş yerleri dışındaki 1., 2. ve 3. sınıf Gayri Sıhhi Müesseselerin çalışması Valiliğin vermiş olduğu ikinci bir emre kadar durdurulacaktır.
- 5- Kalorifer ve sobalar tamamen söndürülecek, hastane ve benzer halk sağlığı ile ilgili kurumlar kendi önlemlerini alacaklar, ihtiyaca göre elektrikli ısınma cihazları kullanılacaktır. Doğalgazla çalışan kombi ve kazanlar çok düşük ısıda günde en fazla 6 saat yakılabilecektir.
- 6- Tüm kamu ve özel hastaneler ile diğer tedavi kurumlarında hava kirliliğinden kaynaklı hastalara müdahale için ihtiyacı karşılayacak yatak, ilaç ve malzemeler hazır edilecektir.
- 7- Zorunlu olmadıkça pencereler açılmayacaktır.

31.01.2025 tarihine kadar faturalı şekilde satın alınmış olan kömürlere ilişkin ve iş bu İl Mahalli Çevre Kurulu Karar tarihi itibarıyla kamu kurum ve kuruluşlarında ihale süreci başlamış alımlar için 10.01.2024 tarihli ve 2024/97 sayılı İl Mahalli Çevre Kurul Kararının 2. maddesi geçerlidir.

Bu çerçevede yukarıda belirlenen temel ilkeler doğrultusunda düzenlenen Kış Sezonu Yakıt Programının ve Hava Kirliliği ile Mücadelede Uygulanacak Esasların **bir sonraki karara kadar** geçerli olmasına, 10.01.2024 tarihli ve 2024/97 sayılı Mahalli Çevre Kurul Kararının 2. maddesinin iptaline;

(¹) Mülga Çevre ve Orman Bakanlığının (2010/14) sayılı Genelge eki

Katılanların oy birliği ile karar verilmiştir.